

Bruxelles, 25. lipnja 2021.
(OR. en)

10104/21

**Međuinstitucijski predmet:
2020/0145(COD)**

**CODEC 956
CODIF 23
EF 212
ECOFIN 629
CONSOM 142
IA 121
SOC 412
PE 75**

INFORMATIVNA NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o prekograničnim plaćanjima u Uniji (kodificirani tekst) – ishod prvog čitanja u Europskom parlamentu (Bruxelles, 23. i 24. lipnja 2021.)

I. UVOD

Vijeće, Europski parlament i Komisija uspostavili su niz neformalnih kontakata s ciljem postizanja dogovora o navedenom predmetu u prvom čitanju.

U tom je kontekstu izvjestiteljica Karen MELCHIOR (RE, DK), predstavila izvješće u ime Odbora za pravna pitanja. Jedan amandman u obliku dopune izvješću predstavljen je na plenarnoj sjednici.

II. GLASOVANJE

Prilikom glasanja na plenarnoj sjednici 23. lipnja 2021. dopuna izvješću usvojena je jedinstvenim glasanjem.

Usvojeni tekst i zakonodavna rezolucija od 23. lipnja 2021. predstavljaju stajalište Europskog parlamenta u prvom čitanju¹; ono odražava dogovor postignut tijekom navedenih neformalnih kontakata.

Vijeće bi stoga trebalo moći odobriti stajalište Parlamenta.

Akt bi se tada donio u formulaciji koja odgovara stajalištu Parlamenta.

¹ Usvojeni tekst i zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta navedeni su u Prilogu.

P9_TA(2021)0302

Prekogranična plaćanja u Uniji (kodificirani tekst) *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 23. lipnja 2021. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o prekograničnim plaćanjima u Uniji (kodificirani tekst) (COM(2020)0323 – C9-0204/2020 – 2020/0145(COD))

(Redovni zakonodavni postupak – kodifikacija)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2020)0323),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 114. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C9-0204/2020),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke od 25. siječnja 2021.¹,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 3. prosinca 2020.²,
 - uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 20. prosinca 1994. o ubrzanoj metodi rada za službeno kodificiranje zakonodavnih tekstova³,
 - uzimajući u obzir članke 109. i 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja (A9-0202/2021),
- A. budući da se, prema mišljenju savjetodavne skupine pravnih službi Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, dotični prijedlog ograničava samo na kodifikaciju postojećih tekstova bez suštinskih promjena;
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

P9_TC1-COD(2020)0145

¹ SL C 65, 25.2.2021., str. 4.

² SL C 56, 16.2.2021., str. 43.

³ SL C 102, 4.4.1996., str. 2.

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 23. lipnja 2021. radi donošenja Uredbe (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća o prekograničnim plaćanjima u Uniji (kodificirani tekst)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovoro funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke¹,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom³,

¹ SL C 65, 25.2.2021., str. 4.

² SL C 56, 16.2.2021., str. 43.

³ Stajalište Europskog parlamenta od 23. lipnja 2021.

budući da:

- (1) Uredba (EZ) br. 924/2009 Europskog parlamenta i Vijeća¹ značajno je izmijenjena nekoliko puta². Radi jasnoće i racionalnosti tu bi uredbu trebalo kodificirati.
- (2) Za pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta i da bi se olakšala prekogranična trgovina unutar Unije ključno je da naknade za prekogranična plaćanja u eurima budu jednake naknadama za odgovarajuća plaćanja u državi članici.
- (3) Ne preporučuje se primjenjivati načelo jednakosti naknada za platne instrumente koji su uglavnom ili isključivo u papirnatom obliku, kao što su čekovi, jer ih zbog njihove prirode nije moguće obraditi tako učinkovito kao elektronička plaćanja.

¹ Uredba (EZ) br. 924/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o prekograničnim plaćanjima u Zajednici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2560/2001 (SL L 266, 9.10.2009., str. 11.).

² Vidjeti Prilog I.

- (4) Načelo jednakosti naknada trebalo bi se primjenjivati na plaćanja koja su inicirana ili zaključena u papirnatom obliku ili u gotovini koja se u lancu plaćanja obrađuju elektronički, isključujući čekove, te na sve naknade izravno ili neizravno povezane s platnom transakcijom, uključujući naknade vezane uz ugovor. Neizravne naknade uključuju naknade za uspostavu trajnog naloga za plaćanje ili naknade za korištenje platne kartice ili debitne ili kreditne kartice, koje bi trebale biti jednake za nacionalne i prekogranične platne transakcije u Uniji.
- (5) Kako bi se spriječila rascjepkanost platnih tržišta, primjereno je primijeniti načelo jednakosti naknada. U tu svrhu trebalo bi utvrditi nacionalno plaćanje s jednakim ili vrlo sličnim značajkama kao i prekogranično plaćanje za svaku kategoriju prekogranične platne transakcije. Trebalo bi omogućiti, između ostalog, primjenu sljedećih kriterija za utvrđivanje nacionalnog plaćanja koje odgovara prekograničnom plaćanju: kanal koji se koristi za iniciranje, izvršavanje i zaključenje plaćanja, stupanj automatizacije, sva jamstva za plaćanje, status klijenta i odnos s pružateljem platnih usluga, ili upotrijebljeni platni instrument kako je definiran u članku 4. točki 14. Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća¹. Navedene se kriterije ne bi trebalo smatrati iscrpnima.

¹ Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).

- (6) Nadležna tijela trebala bi izdati smjernice za utvrđivanje odgovarajućih plaćanja ako to smatraju potrebnim. Komisija kojoj, prema potrebi, pomaže Odbor za platni promet osnovan člankom 85. stavkom 1. Direktive 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹, trebala bi osigurati odgovarajuće upute i pomagati nadležnim tijelima.
- (7) Kako bi se olakšalo funkcioniranje unutarnjeg tržišta i izbjegle nejednakosti između korisnika platnih usluga u državama članicama europodručja i onih u državama članicama izvan europodručja u pogledu prekograničnih plaćanja u eurima, potrebno je osigurati da su naknade za prekogranična plaćanja u eurima unutar Unije usklađene s naknadama za odgovarajuća nacionalna plaćanja izvršena u nacionalnoj valuti države članice u kojoj se nalazi pružatelj platnih usluga čije usluge koristi korisnik platnih usluga. Smatra se da se pružatelj platnih usluga nalazi u onoj državi članici u kojoj svoje usluge pruža korisniku platnih usluga.

¹ Direktiva 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu i o izmjeni direktiva 97/7/EZ, 2002/65/EZ, 2005/60/EZ i 2006/48/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 97/5/EZ (SL L 319, 5.12.2007., str. 1.).

- (8) Naknade za preračunavanje valuta čine znatan trošak prilikom prekograničnih plaćanja kada se u državi članici platitelja i državi članici primatelja plaćanja upotrebljavaju različite valute. Člankom 45. Direktive (EU) 2015/2366 zahtijeva se da naknade i tečaj koji se primjenjuje budu transparentni, u članku 52. stavku 3. te direktive navode se zahtjevi u vezi s obavješćivanjem u pogledu platnih transakcija obuhvaćenih okvirnim ugovorom te su člankom 59. stavkom 2. te direktive obuhvaćeni zahtjevi u vezi s obavješćivanjem za stranke koje nude usluge preračunavanja valuta na bankomatu ili na prodajnom mjestu. Potrebno je predvidjeti dodatne mjere kako bi se potrošače zaštitilo od prekomjernih naknada za usluge preračunavanja valuta i osiguralo da potrošači dobiju informacije koje su im potrebne kako bi odabrali najbolju opciju preračunavanja valuta.
- (9) Mjere koje je potrebno provesti trebale bi biti primjerene, odgovarajuće i ekonomične. Istodobno, u situacijama u kojima je platitelj suočen s različitim opcijama preračunavanja valuta na bankomatu ili na prodajnom mjestu, pružene informacije trebale bi omogućiti usporedbu kako bi platitelj mogao donijeti informiranu odluku.
- (10) Kako bi se postigla usporedivost, naknade za preračunavanje valuta trebale bi za sva plaćanja na temelju kartica biti iskazane na isti način, odnosno kao postotne marže u odnosu na posljednje dostupne referentne devizne tečaje za euro koje je izdala Europska središnja banka (ESB). Marža će se možda morati temeljiti na tečaju koji proizlazi iz dvaju tečaja ESB-a u slučaju preračunavanja između dvije valute koje nisu euro.

- (11) U skladu s općim zahtjevima u vezi s obavješćivanjem o naknadama za preračunavanje valuta koji su utvrđeni u Direktivi (EU) 2015/2366, pružatelji usluga preračunavanja valuta trebali bi priopćiti informacije o svojim naknadama za preračunavanje valuta prije iniciranja platne transakcije. Stranke koje nude usluge preračunavanja valuta na bankomatu ili na prodajnom mjestu trebale bi pružiti informacije o svojim naknadama za takve usluge na jasan i pristupačan način, na primjer tako da svoje naknade istaknu na šalteru ili digitalno prikažu na terminalu ili zaslonu u slučaju kupnje na internetu. Uz informacije iz članka 59. stavka 2. Direktive (EU) 2015/2366 te bi stranke prije iniciranja plaćanja trebale pružiti izričite informacije o iznosu koji treba platiti primatelju plaćanja u valuti koju upotrebljava primatelj plaćanja te o ukupnom iznosu koji platitelj treba platiti u valuti računa platitelja. Iznos koji treba platiti u valuti koju upotrebljava primatelj plaćanja trebao bi biti iskazan kao cijena robe ili usluga koji se kupuju i mogao bi biti prikazan na blagajni, a ne na terminalu za plaćanje. Valuta koju primatelj plaćanja upotrebljava u pravilu je lokalna valuta, ali u skladu s načelom slobode ugovaranja u pojedinim slučajevima mogla bi to biti neka druga valuta Unije. Ukupan iznos koji platitelj treba platiti u valuti računa platitelja trebao bi se sastojati od cijene robe ili usluga i naknade za preračunavanje valuta. Osim toga, oba iznosa trebala bi biti zabilježena na potvrdi ili na nekom drugom trajnom mediju.

- (12) U pogledu članka 59. stavka 2. Direktive (EU) 2015/2366, ako se na bankomatu ili na prodajnom mjestu nudi usluga preračunavanja valuta, platitelj bi trebao moći odbiti tu uslugu i umjesto toga platiti u valuti koju upotrebljava primatelj plaćanja.
- (13) Kako bi se platiteljima omogućila usporedba naknada za pojedine opcije preračunavanja valuta na bankomatu ili na prodajnom mjestu, pružatelji platnih usluga platitelja trebali bi ne samo uvrstiti potpuno usporedive informacije o naknadama koje se primjenjuju za preračunavanje valuta u opće uvjete svojega okvirnog ugovora, već bi te informacije na lako razumljiv i dostupan način također trebali objaviti na elektroničkoj platformi koja je široko dostupna i lako pristupačna, a posebno na svojim internetskim stranicama za korisnike, svojim internetskim stranicama za e-bankarstvo i na svojim aplikacijama za mobilno bankarstvo. To bi omogućilo razvoj internetskih stranica za usporedbu kako bi potrošači lakše mogli uspoređivati cijene kada putuju ili kupuju u inozemstvu. Osim toga, pružatelji platnih usluga platitelja trebali bi upotrebom široko dostupnih i lako pristupačnih elektroničkih komunikacijskih kanala, kao što su SMS poruke, e-pošta ili slanje obavijesti putem aplikacije platitelja za mobilno bankarstvo, podsjetiti platitelje na naknade koje se primjenjuju za preračunavanje valuta kada se plaćanje na temelju kartica vrši u drugoj valuti. Pružatelji platnih usluga trebali bi se s korisnicima platnih usluga dogovoriti o elektroničkom komunikacijskom kanalu putem kojeg će pružati informacije o naknadama za preračunavanje valuta, vodeći računa o najefikasnijem načinu da te informacije dođu do platitelja. Pružatelji platnih usluga također bi trebali prihvaćati zahtjeve korisnika platnih usluga da ne primaju elektroničke poruke s informacijama o naknadama za preračunavanje valuta.

- (14) Redoviti podsjetnici primjereni su u situacijama kada platitelj tijekom duljih razdoblja boravi u inozemstvu, na primjer kada je platitelj upućen na rad ili studira u inozemstvu ili ako platitelj redovito koristi karticu za kupnju na internetu u lokalnoj valuti. Obvezom slanja takvih podsjetnika osigurala bi se informiranost platitelja o različitim opcijama preračunavanja valuta.
- (15) Važno je pojednostavniti izvršavanje prekograničnih plaćanja od strane pružatelja platnih usluga. U tom bi pogledu trebalo promicati standardizaciju, posebno što se tiče korištenja međunarodnog identifikacijskog broja računa za plaćanje (IBAN) i poslovnog identifikacijskog koda (BIC). Stoga je primjereno da pružatelji platnih usluga korisnicima platnih usluga dodijele IBAN i BIC za dotični račun.
- (16) Kako bi se osigurala kontinuirana, pravovremena i učinkovita izrada statistike platne bilance u okviru jedinstvenog područja plaćanja u eurima (SEPA) poželjno je osigurati da i dalje bude moguće prikupiti lako dostupne podatke o plaćanjima, kao što su IBAN, BIC i iznos transakcije ili osnovne, agregirane podatke o plaćanjima za različite platne instrumente ako proces prikupljanja ne narušava automatiziranu obradu plaćanja i može se u potpunosti automatizirati. Ova Uredba ne utječe na obveze izvješćivanja za druge regulatorne svrhe, kao na primjer za sprečavanje pranja novca ili financiranja terorizma, ili za fiskalne potrebe.

- (17) Nadležna tijela trebala bi biti ovlaštena za učinkovito obavljanje svojih nadzornih dužnosti i poduzimanje svih potrebnih mjera kako bi osigurala da se pružatelji platnih usluga pridržavaju ove Uredbe.
- (18) Kako bi se osigurala mogućnost korištenja pravne zaštite u slučaju nepravilne primjene ove Uredbe, države članice bi trebale predvidjeti odgovarajuće i učinkovite pritužbene postupke i postupke rješavanja sporova za rješavanje svih sporova između korisnika platnih usluga i pružatelja platnih usluga. Također je važno da se odrede nadležna tijela i tijela za izvansudske pritužbe i izvansudsko rješavanje sporova.
- (19) Nužno je osigurati da nadležna tijela i tijela za izvansudske pritužbe i izvansudsko rješavanje sporova unutar Unije aktivno surađuju kako bi se neometano i pravodobno rješavali prekogranični sporovi na temelju ove Uredbe. Trebalo bi omogućiti da takva suradnja bude u obliku razmjene informacija o pravu ili pravnoj praksi u njihovoj nadležnosti, ili, ako je to primjereno, prijenosa ili preuzimanja pritužbenih postupaka i postupaka za rješavanje sporova.
- (20) Potrebno je da države članice utvrde učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije u nacionalnom zakonodavstvu za nepridržavanje ove Uredbe.

- (21) Proširenje primjene ove Uredbe na druge valute osim eura imalo bi jasne koristi, posebno u odnosu na broj obuhvaćenih plaćanja. Kako bi se državama članicama koje nemaju euro kao svoju valutu omogućilo da prošire primjenu ove Uredbe na prekogranična plaćanja izražena u njihovoj nacionalnoj valuti, trebalo bi predvidjeti postupak obavješćivanja.
- (22) Komisija bi Europskom parlamentu, Vijeću, ESB-u i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru trebala podnijeti izvješće o primjeni pravila o ujednačavanju troškova prekograničnih plaćanja u eurima s troškom nacionalnih transakcija u nacionalnim valutama te o učinkovitosti zahtjeva u vezi s obavješćivanjem o preračunavanju valuta koji su utvrđeni u ovoj Uredbi. Komisija bi također trebala analizirati daljnje mogućnosti, i tehničku izvedivost tih mogućnosti, proširenja pravila o jednakim naknadama na sve valute Unije te daljnjeg poboljšanja transparentnosti i usporedivosti naknada za preračunavanje valuta, kao i mogućnost da stranke koje nisu pružatelj platnih usluga platitelja onemoguće i omoguće opciju prihvatanja preračunavanja valuta.

- (23) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega ili učinaka djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Uredbom utvrđuju pravila o prekograničnim plaćanjima i transparentnosti naknada za preračunavanje valuta unutar Unije.
2. Ova se Uredba primjenjuje na prekogranična plaćanja, u skladu s odredbama Direktive (EU) 2015/2366, koja su izražena u eurima ili u nacionalnim valutama država članica koje su dostavile svoju odluku o proširenju primjene ove Uredbe na svoju nacionalnu valutu u skladu s člankom 13. ove Uredbe.

Neovisno o prvom podstavku ovog stavka, članci 4. i 5. primjenjuju se na nacionalna i prekogranična plaćanja koja su izražena u eurima ili u nacionalnoj valuti države članice koja nije euro te koja uključuju uslugu preračunavanja valuta.

3. Ova se Uredba ne primjenjuje na plaćanja koja izvrše pružatelji platnih usluga za vlastiti račun ili u ime drugih pružatelja platnih usluga.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „prekogranično plaćanje” znači elektronički obrađena platna transakcija koja je inicirana od strane platitelja ili od strane primatelja plaćanja ili preko primatelja plaćanja, pri čemu se platitelj pružatelj platnih usluga i pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja nalaze u različitim državama članicama;
2. „nacionalno plaćanje” znači elektronički obrađena platna transakcija koja je inicirana od strane platitelja ili od strane primatelja plaćanja ili preko primatelja plaćanja, pri čemu se platitelj pružatelj platnih usluga i pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja nalaze u istoj državi članici;
3. „platitelj” znači fizička ili pravna osoba koja ima račun za plaćanje i koja daje suglasnost za izvršenje naloga za plaćanje s tog računa za plaćanje ili, ako račun za plaćanje ne postoji, fizička ili pravna osoba koja daje nalog za plaćanje;
4. „primatelj plaćanja” znači fizička ili pravna osoba koja je predviđeni primatelj novčanih sredstava koja su predmet platne transakcije;

5. „pružatelj platnih usluga” znači bilo koja kategorija pravnih osoba iz članka 1. stavka 1. Direktive (EU) 2015/2366 i fizičke ili pravne osobe iz članka 32. te direktive, ali ne uključuje institucije navedene u članku 2. stavku 5. točkama od 2. do 23. Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹ koje se koriste izuzećem za države članice, koje se ostvaruje u skladu s člankom 2. stavkom 5. Direktive (EU) 2015/2366;
6. „korisnik platnih usluga” znači fizička ili pravna osoba koja se koristi platnom uslugom u svojstvu platitelja, primatelja plaćanja, ili jednog i drugog;
7. „platna transakcija” znači čin polaganja, prijenosa ili podizanja novčanih sredstava koji inicira platitelj ili primatelj plaćanja ili se inicira preko primatelja plaćanja, bez obzira na osnovne obveze između platitelja i primatelja plaćanja;
8. „nalog za plaćanje” znači uputa platitelja ili primatelja plaćanja njegovom pružatelju platnih usluga kojom nalaže izvršenje platne transakcije;

¹ Direktivom 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

9. „naknada” znači svaki iznos koji pružatelj platnih usluga zaračunava korisniku platnih usluga i koji je izravno ili neizravno povezan s platnom transakcijom, svaki iznos koji pružatelj platnih usluga ili stranka koja pruža usluge preračunavanja valuta u skladu s člankom 59. stavkom 2. Direktive (EU) 2015/2366 zaračunava korisniku platnih usluga za uslugu preračunavanja valuta ili kombinacija tih iznosa;
10. „novčana sredstva” znači novčanice i kovanice, knjižni novac i elektronički novac kako je definiran u članku 2. točki 2. Direktive 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹;
11. „potrošač” znači fizička osoba koja djeluje u svrhe koje nisu trgovinske, poslovne ili profesionalne;
12. „mikropoduzeće” znači poduzeće koje je u trenutku sklapanja ugovora o platnim uslugama poduzeće kako je definirano u članku 1. i članku 2. stavcima 1. i 3. Priloga Preporuci Komisije 2003/361/EZ²;
13. „međubankovna naknada” znači naknada koja se plaća za svaku transakciju izravnog terećenja između platiteljevog pružatelja platnih usluga i pružatelja platnih usluga primatelja plaćanja;

¹ Direktiva 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac te o izmjeni direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ (SL L 267, 10.10.2009., str. 7.).

² Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

14. „izravno terećenje” znači platna usluga za terećenje platiteljeva računa za plaćanje, pri čemu je platnu transakciju inicirao primatelj plaćanja na temelju suglasnosti koju je platitelj dao primatelju plaćanja, pružatelju platnih usluga primatelja plaćanja ili platiteljevu vlastitom pružatelju platnih usluga;
15. „shema izravnog terećenja” znači zajednički skup pravila, praksâ i standarda dogovorenih između pružatelja platnih usluga za izvršenje transakcija izravnog terećenja.

Članak 3.

Naknade za prekogranična plaćanja i odgovarajuća nacionalna plaćanja

1. Naknade koje pružatelj platnih usluga zaračunava korisniku platnih usluga za prekogranična plaćanja u eurima jednake su naknadama koje taj pružatelj platnih usluga zaračunava za odgovarajuća nacionalna plaćanja jednake vrijednosti u nacionalnoj valuti države članice u kojoj se nalazi pružatelj platnih usluga čije usluge koristi korisnik platnih usluga.

2. Naknade koje pružatelj platnih usluga zaračunava korisniku platnih usluga za prekogranična plaćanja u nacionalnoj valuti države članice koja je dostavila svoju odluku o proširenju primjene ove Uredbe na svoju nacionalnu valutu u skladu s člankom 13. jednake su naknadama koje taj pružatelj platnih usluga zaračunava korisnicima platnih usluga za odgovarajuća nacionalna plaćanja jednake vrijednosti i u istoj valuti.
3. Pri procjenjivanju visine naknada za prekogranično plaćanje, za potrebe pridržavanja stavka 1., pružatelj platnih usluga utvrđuje odgovarajuće nacionalno plaćanje. Nadležna tijela izdaju smjernice za utvrđivanje odgovarajućih nacionalnih plaćanja ako smatraju da je to potrebno. Nadležna tijela aktivno surađuju u Odboru za platni promet osnovanom člankom 85. stavkom 1. Direktive 2007/64/EZ kako bi se osigurala usklađenost smjernica za odgovarajuća nacionalna plaćanja.
4. Stavci 1. i 2. ne primjenjuju se na naknade za preračunavanje valuta.

Članak 4.

Naknade za preračunavanje valuta povezane s transakcijama na temelju kartica

1. U pogledu zahtjeva u vezi s obavješćivanjem o naknadama za preračunavanje valuta i primjenjivom tečaju, kako je utvrđeno u članku 45. stavku 1., članku 52. stavku 3. i članku 59. stavku 2. Direktive (EU) 2015/2366, pružatelji platnih usluga i stranke koje pružaju usluge preračunavanja valuta na bankomatu ili na prodajnom mjestu, kako je navedeno u članku 59. stavku 2. te direktive, iskazuju ukupne naknade za preračunavanje valuta kao postotnu maržu u odnosu na posljednje dostupne referentne devizne tečaje za euro koje je izdala Europska središnja banka (ESB). Ta marža mora se priopćiti platitelju prije iniciranja platne transakcije.
2. Pružatelji platnih usluga također moraju maržu iz stavka 1. objaviti na razumljiv i lako dostupan način na elektroničkoj platformi koja je široko dostupna i lako pristupačna.
3. Uz informacije iz stavka 1., stranka koja pruža usluge preračunavanja valuta na bankomatu ili na prodajnom mjestu mora platitelju prije iniciranja platne transakcije dati sljedeće informacije:

- (a) iznos koji treba platiti primatelju plaćanja u valuti koju upotrebljava primatelj plaćanja;
 - (b) iznos koji treba platiti platitelj u valuti računa platitelja.
4. Stranka koja pruža usluge preračunavanja valuta na bankomatu ili prodajnom mjestu mora jasno prikazati informacije iz stavka 1. na bankomatu ili na prodajnom mjestu. Prije iniciranja platne transakcije ta stranka također obavješćuje platitelja o mogućnosti plaćanja u valuti koju upotrebljava primatelj plaćanja te o mogućnosti da preračunavanje valuta naknadno izvrši pružatelj platnih usluga platitelja. Informacije iz stavaka 1. i 3. moraju se platitelju također staviti na raspolaganje na trajnom mediju nakon iniciranja platne transakcije.
5. Pružatelj platnih usluga platitelja šalje platitelju elektroničku poruku s informacijama iz stavka 1. za svaku platnu karticu koju je pružatelj platnih usluga platitelja izdao platitelju i koja je povezana s istim računom, bez nepotrebnog odgađanja nakon što pružatelj platnih usluga platitelja zaprimi nalog za plaćanje za podizanje gotovine na bankomatu ili za plaćanje na prodajnom mjestu koji je izražen u bilo kojoj valuti Unije različitoj od valute računa platitelja.

Neovisno o prvom podstavku, takva poruka šalje se jednom u svakom mjesecu u kojem pružatelj platnih usluga platitelja od platitelja primi nalog za plaćanje izražen u istoj valuti.

6. Pružatelj platnih usluga dogovara se s korisnikom platnih usluga o elektroničkom komunikacijskom kanalu ili kanalima koji su široko dostupni i lako pristupačni i putem kojih će pružatelj platnih usluga slati poruku iz stavka 5.

Pružatelj platnih usluga mora korisnicima platnih usluga ponuditi mogućnost da onemoguće opciju primanja elektroničkih poruka iz stavka 5.

Pružatelj platnih usluga i korisnik platnih usluga mogu se dogovoriti da se stavak 5. i ovaj stavak ne primjenjuju u cijelosti ili djelomično ako korisnik platnih usluga nije potrošač.

7. Informacije iz ovog članka pružaju se bez naplate naknade te na neutralan i razumljiv način.

Članak 5.

Naknade za preračunavanje valuta u vezi s kreditnim transferima

1. Kada pružatelj platnih usluga platitelja nudi uslugu preračunavanja valuta u vezi s kreditnim transferom, kako je definiran u članku 4. točki 24. Direktive (EU) 2015/2366, koji je iniciran izravno online koristeći internetske stranice ili aplikaciju za mobilno bankarstvo pružatelja platnih usluga, pružatelj platnih usluga, u odnosu na članak 45. stavak 1. i članak 52. točku 3. te direktive, platitelja prije iniciranja platne transakcije na jasan, neutralan i razumljiv način obavješćuje o procijenjenim naknadama za usluge preračunavanja valuta koje se primjenjuju na taj kreditni transfer.
2. Pružatelj platnih usluga prije iniciranja platne transakcije priopćuje platitelju na jasan, neutralan i razumljiv način procijenjeni ukupan iznos kreditnog transfera u valuti računa platitelja, uključujući sve naknade za transakcije i sve naknade za preračunavanje valuta. Pružatelj platnih usluga također priopćuje procijenjeni iznos koji se primatelju plaćanja prenosi u valuti koju primatelj plaćanja upotrebljava.

Članak 6.

Mjere za pojednostavnjenje automatizacije plaćanja

1. Pružatelj platnih usluga, ako je to primjenjivo, korisniku platnih usluga priopćuje međunarodni identifikacijski broj računa za plaćanje (IBAN) korisnika platnih usluga i poslovni identifikacijski kod (BIC) pružatelja platnih usluga.

Osim toga, ako je to primjenjivo, pružatelj platnih usluga navodi IBAN korisnika platnih usluga i BIC pružatelja platnih usluga u izvadcima s računa ili njihovim priložima.

Pružatelj platnih usluga korisniku platnih usluga besplatno pruža informacije koje se zahtijevaju ovim stavkom.

2. Pružatelj platnih usluga može korisniku platnih usluga zaračunati dodatne naknade uz one koje su zaračunate u skladu s člankom 3. stavkom 1. ako taj korisnik naloži pružatelju platnih usluga da izvrši prekogranično plaćanje bez priopćivanja IBAN-a i, prema potrebi i u skladu s Uredbom (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća¹, odgovarajućeg BIC-a za račun za plaćanje u drugoj državi članici. Te naknade moraju biti primjerene i u skladu s troškovima. One moraju biti dogovorene između pružatelja platnih usluga i korisnika platnih usluga. Pružatelj platnih usluga pravodobno obavješćuje korisnika platnih usluga o iznosu dodatnih naknada prije nego što takav dogovor postane obvezujući za korisnika platnih usluga.
3. Prema potrebi, s obzirom na prirodu dotične platne transakcije, pri svakom izdavanju računa za robu i usluge u Uniji dobavljač robe i usluga koji prihvaća plaćanja obuhvaćena ovom Uredbom svojim klijentima priopćuje svoj IBAN i BIC svojeg pružatelja platnih usluga.

¹ Uredba (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009 (SL L 94, 30.3.2012., str. 22.).

Članak 7.

Obveze izvješćivanja o platnoj bilanci

1. Države članice ne predviđaju nacionalne obveze izvješćivanja na osnovi namire za statistiku platne bilance koje vrijede za pružatelje platnih usluga u vezi s platnim transakcijama njihovih klijenata.
2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., države članice mogu prikupljati agregirane podatke ili druge odgovarajuće lako dostupne podatke, pod uvjetom da takvo prikupljanje ne utječe na automatiziranu obradu plaćanja i da ga pružatelji platnih usluga mogu u cijelosti automatizirati.

Članak 8.

Nadležna tijela

Države članice imenuju nadležna tijela odgovorna za osiguranje usklađenosti s ovom Uredbom.

Države članice obavješćuju Komisiju bez odgađanja o svim promjenama u vezi s nadležnim tijelima o kojima je Komisija obaviještena u skladu sa člankom 9. drugim stavkom Uredbe (EZ) br. 924/2009.

Države članice od nadležnih tijela zahtijevaju da učinkovito prate usklađenost s ovom Uredbom i poduzimaju sve potrebne mjere za osiguranje takve usklađenosti.

Članak 9.

Pritužbeni postupci za navodna kršenja ove Uredbe

1. Države članice predviđaju postupke koji korisnicima platnih usluga i drugim zainteresiranim stranama omogućuju podnošenje pritužbi nadležnim tijelima u vezi s navodnim kršenjima ove Uredbe od strane pružatelja platnih usluga.
2. Prema potrebi, i ne dovodeći u pitanje pravo na pokretanje postupka pred sudom u skladu s nacionalnim procesnim pravom, nadležna tijela obavješćuju podnositelja pritužbe o postojanju izvansudskih pritužbenih postupaka i postupaka za izvansudsko rješavanje sporova predviđenih u skladu s člankom 10.

Članak 10.

Izvansudski pritužbeni postupci i postupci za izvansudsko rješavanje sporova

1. Države članice predviđaju odgovarajuće i djelotvorne izvansudske pritužbene postupke i postupke za izvansudsko rješavanje sporova između korisnika platnih usluga i njihovih pružatelja platnih usluga u vezi s pravima i obvezama koje proizlaze iz ove Uredbe. U te svrhe države članice imenuju odgovorna tijela.

2. Države članice obavješćuju Komisiju bez odgađanja o svim promjenama u vezi s tijelima o kojima je Komisija obaviještena u skladu sa člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 924/2009.
3. Države članice mogu predvidjeti da se ovaj članak primjenjuje samo na korisnike platnih usluga koji su potrošači ili mikropoduzeća. U tom slučaju države članice o tome obavješćuju Komisiju.

Članak 11.

Prekogranična suradnja

Nadležna tijela i tijela odgovorna za izvansudske pritužbene postupke i postupke za izvansudsko rješavanje sporova iz različitih država članica, navedena u člancima 8. i 10., aktivno i ekspeditivno surađuju u rješavanju prekograničnih sporova. Države članice osiguravaju da dođe do takve suradnje.

Članak 12.

Sankcije

Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja ove Uredbe i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice bez odgađanja obavješćuju Komisiju o svim izmjenama koje utječu na pravila i mjere o kojima je Komisija obaviještena u skladu sa člankom 13. Uredbe (EZ) br. 924/2009.

Članak 13.

Primjena na druge valute osim eura

Država članica koja nema euro kao svoju valutu i koja odluči proširiti primjenu ove Uredbe na svoju nacionalnu valutu o tome obavješćuje Komisiju.

Ta se obavijest objavljuje u *Službenom listu Europske unije*. Proširena primjena ove Uredbe na nacionalnu valutu dotične države članice počinje proizvoditi učinke 14 dana nakon takve objave.

Članak 14.
Preispitivanje

1. Do 19. travnja 2022. Komisija podnosi Europskom parlamentu, Vijeću, ESB-u i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru izvješće o primjeni i učinku ove Uredbe, koje posebno sadržava:
 - (a) evaluaciju načina na koji pružatelji platnih usluga primjenjuju članak 3. ove Uredbe;
 - (b) evaluaciju razvoja opsegâ i naknada za nacionalna i prekogranična plaćanja u nacionalnim valutama država članica i u eurima od datuma donošenja Uredbe (EU) 2019/518 Europskog parlamenta i Vijeća¹, odnosno 19. ožujka 2019.;
 - (c) evaluaciju učinka članka 3. ove Uredbe na razvoj naknada za preračunavanje valuta i drugih naknada povezanih s platnim uslugama i na platitelje i na primatelje plaćanja;
 - (d) evaluaciju procijenjenog učinka izmjene članka 3. stavka 1. ove Uredbe, kako bi se obuhvatile valute svih država članica;

¹ Uredba (EU) 2019/518 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. ožujka 2019. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009 u pogledu određenih naknada za prekogranična plaćanja u Uniji i naknada za preračunavanje valuta (SL L 91, 29.3.2019., str. 36.).

- (e) evaluaciju načina na koji pružatelji usluga preračunavanja valuta primjenjuju zahtjeve u vezi s obavješćivanjem utvrđene u člancima 4. i 5. ove Uredbe i nacionalnim propisima kojima se provode članak 45. stavak 1., članak 52. točka 3. i članak 59. stavak 2. Direktive (EU) 2015/2366, te jesu li ta pravila povećala transparentnost naknada za preračunavanje valuta;
- (f) evaluaciju toga jesu li se i u kojoj mjeri pružatelji usluga preračunavanja valuta suočili s poteškoćama u praktičnoj primjeni članka 4. i 5. ove Uredbe i nacionalnih propisa kojima se provode članak 45. stavak 1., članak 52. točka 3. i članak 59. stavak 2. Direktive (EU) 2015/2366;
- (g) analizu troškova i koristi komunikacijskih kanala i tehnologija koje pružatelji usluga preračunavanja valuta koriste ili koji su im dostupni, a kojima se može dodatno poboljšati transparentnost naknada za preračunavanje valuta, uključujući evaluaciju toga postoje li određeni kanali koje bi pružatelji platnih usluga trebali biti obvezni nuditi za slanje informacija iz članka 4.; ta analiza uključuje i procjenu tehničke izvedivosti istodobnog otkrivanja informacija iz članka 4. stavaka 1. i 3. ove Uredbe, prije iniciranja svake transakcije, za sve opcije preračunavanja valuta dostupne na bankomatu ili na prodajnom mjestu;

- (h) analizu troškova i koristi uvođenja mogućnosti da platitelji blokiraju opciju preračunavanja valuta koju nudi stranka koja nije pružatelj platnih usluga platitelja na bankomatu ili na prodajnom mjestu te da promijene svoje odabrane opcije u tom pogledu;
- (i) analizu troškova i koristi uvođenja zahtjeva da pružatelj usluga platnog prometa platitelja, prilikom pružanja usluga preračunavanja valuta u vezi s pojedinačnom platnom transakcijom, primjenjuje tečaj preračunavanja valuta koji se primjenjuje u trenutku iniciranja transakcije pri obračunu i namirenju transakcije.

2. Izvješće iz stavka 1. obuhvaća barem razdoblje od 15. prosinca 2019. do 19. listopada 2021. Pri pripremi izvješća Komisija se može koristiti podacima koje su države članice prikupile u vezi sa stavkom 1. te uzima u obzir specifičnosti raznih platnih transakcija, pri čemu se posebno razlikuju transakcije inicirane na bankomatu i na prodajnom mjestu.

Članak 15.

Stavljanje izvan snage

Uredba (EZ) br. 924/2009 stavlja se izvan snage.

Upućivanja na uredbu stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga II.

Članak 16.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednik

Predsjednik

PRILOG I.

Uredba stavljena izvan snage i popis njezinih naknadnih izmjena

Uredba (EZ) br. 924/2009

Europskog parlamenta i Vijeća

(SL L 266, 9.10.2009., str. 11.)

Uredba (EU) br. 260/2012

Europskog parlamenta i Vijeća

(SL L 94, 30.3.2012., str. 22.)

(Samo u vezi s upućivanjima iz članka 17.

na članke 2., 3., 4., 5., 7. i 8.)

Uredba (EU) 2019/518

Europskog parlamenta i Vijeća

(SL L 91, 29.3.2019., str. 36.)

PRILOG II.

KORELACIJSKA TABLICA

Uredba (EZ) br. 924/2009	Ova Uredba
Članak 1. stavci 1., 2. i 3.	Članak 1. stavci 1., 2. i 3.
Članak 1. stavak 4.	-
Članak 2.	Članak 2.
Članak 3. stavak 1.	Članak 3. stavak 1.
Članak 3. stavak 1.a	Članak 3. stavak 2.
Članak 3. stavak 2.	Članak 3. stavak 3.
Članak 3. stavak 4.	Članak 3. stavak 4.
Članak 3.a	Članak 4.
Članak 3.b	Članak 5.
Članak 4. stavak 1.	Članak 6. stavak 1.
Članak 4. stavak 3.	Članak 6. stavak 2.
Članak 4. stavak 4.	Članak 6. stavak 3.
Članak 5.	Članak 7.
Članak 6.	-
Članak 7.	-
Članak 9. prvi stavak	Članak 8. prvi stavak
Članak 9. drugi stavak	Članak 8. drugi stavak
Članak 9. treći stavak	-
Članak 9. četvrti stavak	Članak 8. treći stavak
Članak 10. stavak 1. prvi podstavak	Članak 9. stavak 1.
Članak 10. stavak 1. drugi podstavak	-
Članak 10. stavak 2.	Članak 9. stavak 2.

Članak 11.	Članak 10.
Članak 12.	Članak 11.
Članak 13.	Članak 12.
Članak 14. stavak 1.	Članak 13.
Članak 14. stavak 2.	-
Članak 14. stavak 3.	-
Članak 15.	Članak 14.
Članak 16.	Članak 15.
Članak 17.	Članak 16.
-	Prilog I
-	Prilog II